

Latvijas Dizaina padomes sēde
2025.gada 14.maijā plkst.15.00, klātienē Kultūras ministrijas Lielajā zālē
un attālināti MS Teams

Protokols Nr. 3/2025

Piedalījās: Ingūna Elere, Dita Danosa (attālināti), Dzintra Purviņa, Ina Ločmele, Lilita Sparāne, Ilze Grava (Latvijas Patentu valde), Jānis Ķīnasts (Valsts kanceleja), Barbara Ābele, Edgars Kirilovs (RTU, ADI), Matīss Zvaigzne, Ieva Kalēja, Alise Ozoliņa (LIAA).

Vadīja: Ingūna Elere

Dienaskārtība:

1. Jaunumi.
2. Valdībā pieņemtais plāns birokrātijas mazināšanai un dizaina loma šajā procesā.
3. Kandidātu izvēle un atbalvojumi nozarē.
4. Jautājums par dizaina un arhitektūras kategorijas *Kilograms kultūras* balvā.
5. Citi jautājumi

• **Jaunumu aplis**

M.Zvaigzne: informē, ka 20.maijā *Riga Makerspace* prototipēšanas darbnīcā notiks preses brokastis, prezentējot šī gada LMA modes skates jaunumus. Un 22.maijā Rīgas kinostudijā norisināsies LMA modes skate “Es esmu mode”.

I.Elere. informē, ka 1. jūlijā 17:00-18:30 norisināsies *SEGD Riga Chapter* starptautiskais notikums *Design&Wellbeing* zoom formātā un norit dizaina studijas H2E aktīvs darbs pie vairākiem dizaina projektiem – RTU navigācijas, *Lightguide* ražotnes interjera utt.

E.Kirilovs: informē, ka RTU Arhitektūras un dizaina institūts (ADI) katru trešdienu plkst.14:30 organizē atvērto vieslekciju ciklu. Tiek plānota arhitektūras un dizaina nedēļa maija beigās vai jūnija sākumā.

J.Ķīnasts: informē par Valsts kancelejas Inovācijas laboratorijas darbu (šobrīd komandā strādā 4 profesionāli dizaineri), par apmācībām, kur jau piedalījušies vairāk nekā 800 valsts iestāžu pārstāvji, par dizaina sprintu norisi. Ir gatavs nākamajā padomes sēdē 2.jūlijā ziņot vairāk ar Inovācijas laboratorijas paveikto (prezentācija)

B.Ābele: informē par Latvijas Mākslas akadēmijas studentu projektu dalību Milānas dizaina nedēļā aprīlī Milānas politehnikuma (*Politecnico di Milano*) veidotajā izstādē *Interdependence*.

Dz. Purviņa informē par Latvijas paviljonu *Aizsardzības ainava* Venēcijas biennāles 19.starptautiskajā arhitektūras izstādē, kā arī par biennāles tematiku – galvenokārt klimata jautājumiem veltīto fokusu.

Vairāk informācijas par Venēcijas biennāli: <https://www.labiennale.org/en/architecture/2025>

D.Danosa: informē, ka 5.jūnijā plkst.19.00 Sporta ielas kvartālā norisināsies Latvijas Dizaina gada balvas ceremonija. Pateicoties *Land Rover Baltija* sponsoriem, ekspozīcija *Tactile Baltics* (aprīlī bija

apskatāma Milānas dizaina nedēļā) tiks atklāta Viļņā, un ir plānots izstādi parādīt arī Latvijas un Igaunijas skatītājiem.

- **Par valdībā pieņemto plānu birokrātijas mazināšana un dizaina loma šajā procesā**

B.Ābele: atver diskusiju un vērš uzmanību, ka sabiedrībai nozīmīgos procesos joprojām dizaineri nav iesaistīti un viņu kompetence netiek izmantota. Nav skaidrs, vai birokrātijas mazināšanas procesā ir bijuši iesaistīti dizaineri.

Vairāk informācijas par Rīcības grupa birokrātijas mazināšanai

<https://www.mk.gov.lv/lv/birokratijas-mazinasana>

I.Grava: dalās pieredzē no Patentu valdes puses, kur birokrātijas mazināšanas process darba grupā izpaužas kā finansējuma griešana, izmaksu samazināšana valsts pārvaldē.

J.Ķinasts: norāda, ka Inovācijas laboratorijas dizaineri tiks iesaistīti vēlākā priekšlikumu īstenošanas posmā. Viņš piekrīt, ka dizaineru klātbūtne būtu bijusi vēlama jau procesa sākumā, taču uzsver, ka darba grupas izveide notika strauji un dinamiski, atbilstoši politiskajai gribai, tādēļ agrāka iesaiste nebija iespējama.

Dz.Purviņa: atbalsta iniciatīvu par birokrātijas mazināšanu, bet diemžēl mēdz būt arī negatīva pieredze. Stāsta, ka 2024.gadā notika vairākas EM darba grupas organizētas sanāksmes par administratīvā sloga mazināšanu būvniecības procesā, ņemot vērā būvnieku, nekustamo īpašumu attīstītāju u.c.intereses, pārskatīt visus MK noteikumus un rast veidus, kur var saīsināt birokrātijas procesus, lai būvnieks varētu veikt ātrāk saskaņošanu. Rezultātā KM kopā ar Latvijas Arhitektu savienības pārstāvjiem cīnījās, lai netiktu likvidēta obligātā autoruzraudzība, kas nodrošina būvētās vides kvalitāti un arhitekta klātbūtni būvniecības procesā. Šobrīd KM līdz 1.septembrim ir jāizstrādā Grozījumi MK Nr.500 par vispārīgo autoruzraudzību, kas faktiski ir daudz garāks un birokrātiskāks process.

D.Danosa: aicina nozarei rīkoties pro-aktīvi, negaidīt, kad valsts iestādes iesaistīs dizainerus procesos, bet pieteikties par brīvprātīgiem bezmaksas konsultantiem.

I.Kalēja: atbalsta un būtu gatava būt bezmaksas konsultants konkrētā jautājumā.

Dz.Purviņa: aicina sākt ar Kultūras ministriju. Ja tiek identificēti kādi birokrātiski šķērsli un ir nepieciešama dizaineru kompetence, piedāvā, ka ar šādu birokrātijas problemātiku ministrija varētu vērsties pie Dizaina padomes.

B.Ābele: iesaka veidot sarakstu ar to dizaineru vārdiem, kuri bijuši iesaistīti valsts pārvaldes procesos; gan inovāciju sprintos vai iepirkumu procesos, ir startējuši valsts pārvaldes projektos. Aicina veidot informācijas rīku, sarakstu ar tiem dizaineriem, kuri ir darbojušies valsts pārvaldes problēmu risināšanā.

- **Kandidātu izvēle un apbalvojumi nozarē**

B.Ābele: rosina esošajā izveidotajā *Onedrive* dokumentā pie atzinības rakstiem pievienot pie katra saiti uz nolikumiem un kritērijiem.

Klātesošie vienojas līdz 1.jūlijam apdomāt un papildināt sarakstu ar cilvēkiem, kurus būtu vērts apsvērt virzīšanai apbalvojumiem.

I.Elere: lūdz, lai Kultūras ministrijas pārstāve – Ina Ločmele vai Latvijas Dizaina centrs apkopo to dizaineru vārdus, kuri ir saņēmuši atzinības un papildina ar šo informāciju esošo atzinību dokumentā.

- **Jautājums par dizaina un arhitektūras kategorijas *Kilograms kultūras* balvā**

I.Elere, Dz.Purviņa: rosina atkārtoti aktualizēt sarunu ar Latvijas sabiedrisko mediju balvas “Kilograms kultūras” organizatoriem, aicinot iekļaut balvā dizaina un arhitektūras kategoriju. Klātesošie piekrīt un nolemj uzaicināt uz nākamo dizaina padomes sēdi (vai vienoties par citu tikšanās datumu) “Kilograms kultūras” organizatorus. Iecere iepazīstināt ar Latvijas Dizaina padomi (prezentācija) un atkārtoti sākt diskusiju par dizaina un arhitektūras kategoriju “Kilograms kultūras”.

Klātesošie vienojas par nākamo Latvijas Dizaina padomes sēdi **2. jūlijā plkst. 15.00 klātienē Kultūras ministrijas Lielajā zālē** ar iespēju pieslēgties attālināti platformā MS Teams.

- **Citi jautājumi**

I.Elere: rosina kopīgi vienoties par nākamās padomes sanāksmes dienas kārtību.

Klātesošie vienojas par sekojošu dienas kārtību 2. jūlija Dizaina padomes sēdei:

- 1) Diskusija par dizaina un arhitektūras kategorijas iekļaušanā *Kilograms kultūras* apbalvojumā – saruna ar balvas organizatoriem, ja izdodas vienoties par minēto laiku; 10-20 min.
- 2) Apbalvojumi dizaina nozarē, kandidātu izvirzīšana; 10 min.
- 3) Inovācijas laboratorijas prezentācija – J.Ķīnasts 10 min. prezentācija, 10 min diskusija
- 4) Iepirkumu zīmolu/komunikācijas jomā (Latvijas Dizaina centrs); 10 min. prezentācija, 10 min diskusija
- 5) Informēšana par Eiropas Dizaina asociāciju apvienības (BEDA) darbības prioritātēm (BEDA foruma secinājumi); 5 min
- 6) Citi jautājumi
- 6) Dizaina padomes brīvprātīgais darbs pēc sēdes beigām - dizaina aktīvisms birokrātijas mazināšanā 17:30-18:00

Sēde tiek slēgta: plkst.16.30

Protokolēja: Ina Ločmele

Sanāksmes vadītāja: Ingūna Elere